ΤΑ ΔΙΚΑ ΜΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΚΑΙ ΑΣΤΕΙΑ

Ὁ Χιώτης φαντάρος καὶ ἡ...Λουκία του! Τὸ τραγοῦδι τοῦ καπετὰν Λάμπρου. Τὸ ρημαγμένο Καραγάτς κ' ἡ Ἑλληνὶς γρηοῦλα ποὺ νοσταλγεῖ Ἑλλάδα. Στὴ μάχη τοῦ Σκρᾶ. Ἕνας γενναῖος Ἕλλην πολεμιστής. Πῶς πέθανε ὁ ὑπολοχαγὸς Κόνταρης. Ἕνα σημείωμα γραμμένο μὲ αἷμα!... Ὁ στρατηγὸς Ἰωάννου καὶ ἡ Βουλγαρικὲς ὀβίδες. Ἡ γενναιότης καὶ ὁ κίνδυνος τοῦ θανάτου, κτλ.

ΝΑΣ χωριάτης ἀπ' τὴ Χίο, Ζαννῆς ὀνομαζόμενος, μόλις κατετάχθη ὡς κληρωτὸς στὸ στρατό, τὸ ἴδιο ἀκριβῶς βράδυ ἔχασε τὴν καραβάνα του.

Ἔτρεξε λοιπὸν στὸ λοχία του καὶ ἔκαμε ἔτσι τὴν ἀναφορά του :

—Κύριε Λουκία... μοῦκλεψαν τὴν....παραμάνα μου !...

* * *

Στὶς Σπέτσαις, ἐπὶ Τουρκοκρατίας, ζοῦσε ὁ κατόπιν, κατὰ τὸν Ἀγῶνα, ἀναδειχθεὶς ὡς γενναῖος ἀγωνιστής, Καπετὰν Νικόλαος Λάμπρου.

Μιὰ φορά, ὁ Λάμπρου αὐτός, πρὶν ἐκραγῆ ἡ Ἐπανάστασις, φιλοξενήθηκε στὸ Νέοκαστρο στὸ σαράγι τοῦ ἐκεῖ Τούρκου τοπάρχου. Σὰν τελείωσε τὸ γεῦμα, ὁ τοπάρχης ἀγᾶς τὸν παρακάλεσε νὰ πῆ ἕνα τραγοῦδι. Ὁ Λάμπρου ζήτησε ἕνα μπουζοῦκι καὶ τραγούδησε, ἤσυχα καὶ ἄφοβα, σὰν νὰ μὴν εἶχε μπροστά του Τούρκους, τὸ πατριωτικὸ τραγοῦδι τῆς ἐποχῆς, τοῦ Ζαχαριᾶ, ποὺ τὸ τραγουδοῦσαν ὅλοι οἱ Ἕλληνες :

Διψοῦν οἱ κάμποι γιὰ νερὸ διψάει κι' ὁ δόλιος Ζαχαριᾶς
καὶ τὰ βουνὰ γιὰ χιόνια, γιὰ Τούρκικα κεφάλια !...

Ὁ ἀγᾶς, ποὺ ἤξερε καὶ τὰ Ἑλληνικά, σὰν τὸ ἄκουσε αὐτό, ἔμεινε μ' ἀνοιχτὸ τὸ στόμα.

—Τί εἶνε αὐτὰ ποὺ λές, ὀρὲ Νικόλα ; φώναξε στὸν Καπετὰν Λάμπρου.

Κι' ὁ Νικόλας Λάμπρου, ἥσυχος πάντοτε, σὰν νὰ μὴ συνέβη τίποτε, γύρισε καὶ τοῦ εἶπε ἀτάραχα καὶ χαμογελῶντας :

—Μὴ σοῦ κακοφαίνεται, ἀγᾶ μου ! Δὲν τὸ λέω ἐγώ... Τὸ τραγοῦδι τὸ λέει !...

Τότε ὁ ἀγαθὸς οἰκοδεσπότης τοῦ ἀποκρίθηκε μὲ καλωσύνη :

—Δὲν πειράζει, Νικόλα... Ἀφοῦ εἶνε ἔτσι, πές το, ἐλεύθερα !...

* * *

Τὸ Καραγάτς, τὸ ἐπίνειον τῆς Ἀδριανουπόλεως, ὡς εἶνε γνωστόν, κατόπιν ἰδιαιτέρας συμφωνίας Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας, ἔμεινε στὴν Τουρκία.

Οἱ κάτοικοί του ὅμως, οἱ ὁποῖοι ἦσαν ὅλοι Ἕλληνες, τὸ ἐγκατέλειψαν τότε καὶ ἔφυγαν καὶ χτίσανε τὴ σημερινὴ Ὀρεστειάδα, ἀπὸ τὴν ὁποία βλέπουν μακρὰ τὴν Ἀδριανούπολι.

Ψυχὴ πλέον δὲν κατοικεῖ στὸ Καραγάτς, μὲ τὰ μεγάλα δένδρα καὶ τὰ σπίτια του τ' ἀρχοντικά. Ὅσοι περνοῦνε ἀπὸ ἐκεῖ μὲ τὸ τραῖνο, δὲν βλέπουν παρὰ ρημάδια καὶ χορταριασμένους δρόμους. Καὶ τὰ σπίτια, ἐγκαταλελειμμένα καθὼς εἶνε καὶ ἀκατοίκητα, ἄρχισαν νὰ πέφτουν. Ἡ νέκρα βασιλεύει στὴν εὔθυμη ἄλλοτε, εὐτυχῆ καὶ ζωηρὴ κωμόπολι.

Κι' ὅμως, ὅταν περνάει ἀπὸ ἐκεῖ τὸ Ἑλληνικὸ τραῖνο γιὰ τὰ Δίκαια, τὸ ἀκροτελευταῖο αὐτὸ ὅριο τοῦ Ἑλληνικοῦ κράτους, ὅπου συμπίπτουν τὰ σύνορα Ἑλλάδος, Βουλγαρίας καὶ Τουρκίας, οἱ ἐπιβάτες βλέπουν μιὰ γρηοῦλα σκυφτή, ἀχρή, σωστὸ φάντασμα τῆς ἐρημιᾶς, νὰ βγαίνη ἀπὸ τὸ βουβὸ καὶ χορταριασμένο Καραγάτς καὶ μὲ μιὰ ὀμπρέλλα στὸ χέρι, νὰ κυττάζη τὸ τραῖνο ποὺ περνάει, κλαίγοντας.

Καὶ τότε οἱ ὑπάλληλοι τοῦ τραίνου ἐξηγοῦν, σ' ὅσους ρωτᾶνε :

—Τί περίεργη γρηὰ εἶνε αὐτὴ καὶ τί θέλει ἐδωπέρα ;

—Εἶνε Ρωμηά. Ἡ μόνη Ρωμηὰ τοῦ Καραγάτς. Ἔχει Βούλγαρο γαμπρὸ κι' ἔμεινε ἐδῶ. Μὰ ὅλο πονάει καὶ καίγεται γιὰ νὰ ἰδῆ καὶ νὰ ἀκούση Ἕλληνας. Κι' ἔτσι βγαίνει συχνὰ κοντὰ στὶς γραμιὲς τοῦ τραίνου, γιὰ νὰ ἰδῆ Ρωμηοὺς καὶ ν' ἀκούση τὴ γλῶσσα τὴν Ἑλληνική, ἀπὸ τοὺς ὑπαλλήλους τοῦ σιδηροδρόμου....

Καϊμένη γρηούλα !....

* * *

Κατὰ τὴ μάχη τοῦ Σκρᾶ ἕνας γενναῖος ὑπολοχαγός, ἀπὸ τοὺς Παξούς, ὁ Ἐμμ. Κόνταρης, ἔδειξε ἀπαράμιλλη ἀνδρεία κι' ἐτραυματίσθη θανασίμως.

Ὅταν τελείωσε ἡ μάχη, ὁ Κόνταρης χαροπάλευε. Αἰσθανθεὶς δὲ ὅτι θὰ πεθάνη, ζήτησε λίγο χαρτὶ καὶ μελάνι, γιὰ νὰ γράψη τὶς τελευταῖες του θελήσεις. Καὶ χαρτὶ μὲν βρῆκαν μερικοὶ στρατιῶτες, ψάξαντες τὰ σακκίδιά τους, μελάνι ὅμως ἢ μολυβδοκόνδυλο κανεὶς δὲν εἶχε ἀπὸ τοὺς παρόντας κι' οὔτε ἦτο δυνατὸν νὰ βρεθῆ ἐκεῖ ἀπάνω, στὴν ἐρημιὰ καὶ στὰ βουνά.

Τότε ὁ Κόνταρης πῆρε ἕνα ξυλάκι, καὶ βάφοντάς το στὸ αἷμα τῶν πληγῶν του, ἔγραψε ἕνα σημείωμα στὸν διοικητὴ τοῦ συντάγματός του —ἦταν τοῦ 6ου συντάγματος τῆς Μεραρχίας Ἀρχιπελάγους—παρακαλῶντας τον νὰ φροντίση γιὰ τὴν οἰκογένειά του.

Κι' ὅταν τελείωσε τὸ αἱμοσταγὲς αὐτὸ σημειωμά του, ὁ γενναῖος πολεμιστὴς ξεψύχησε !...

* * *

Λίγο πρὸ τῆς ἐπιθέσεως τοῦ Σκρᾶ, στὰ 1918, ὁ γνωστὸς γιὰ τὴ γενναιότητά του στρατηγὸς Ἰωάννου, ὁ ὁποῖος ἦταν ἐπὶ κεφαλῆς τῆς ἐκεῖ Μεραρχίας Ἀρχιπελάγους, ἐπιθεώρησε ὅλα τὰ τάγματα καὶ ὅταν ἔφτασε, μαζὺ μ' ἕναν ἄλλο ἀξιωματικό, στὸ «Ἀδσνσέ», ὅπου βρίσκονταν τὰ χαρακώματα τοῦ 11ου λόχου, ἄρχισαν νὰ κατοπτεύουν μὲ τὰ τηλεσκόπια τὰς θέσεις τοῦ ἐχθροῦ καὶ νὰ δίδουν ὁδηγίες καὶ διαταγὲς στὸν διοικητὴ τοῦ λόχου. Ἀλλά, ἀφοσιωμένοι καθὼς ἦσαν στὸ ἔργο τῆς κατοπτεύσεως, εἶχαν βγῆ ἔξω ἀπὸ τὰ χαρακώματα καὶ ὑπῆρχε φόβος νὰ δεχθοῦν κανένα βόλι ἢ καὶ ὀβίδα ἐχθρική.

—Εἶνε ἐπικίνδυνο αὐτὸ ποὺ κάνετε, τοὺς εἶπε τότε ὁ ἀνθυπολοχαγὸς κ. Ν. Βασιλάκης. Πρέπει νὰ μείνετε μέσα στὸ χαράκωμα.

—Γιατί ; τὸν ρώτησε ὁ Ἰωάννου.

—Γιὰ νὰ μὴ σᾶς χτυπήσουνε.

—Ὥστε θὰ φοβόσουν ἕνα τέτοιο πρᾶγμα ἐσύ, ἂν ἤσουν στρατηγός ; ρώτησε ὁ Ἰωάννου.

—Βεβαίως, καὶ θὰ προφυλατιόμουνα, ἀπάντησε ὁ Βασιλάκης.

—Τότε.... στάσου ἐδῶ κοντὰ ὄρθιος, γιὰ νὰ μάθης νὰ μὴ φοβᾶσαι !... τὸν διέταξε ὁ Ἰωάννου.

Δὲν πρόφτασε ὅμως νὰ τελειώση τὴ διαταγή, καὶ ἄρχισαν νὰ πέφτουν βροχὴ γύρω τους ἡ ὀβίδες.

—Δὲν ἔχει ἄδικο ὁ Βασιλάκης, στρατηγέ, εἶπε τότε στὸν Ἰωάννου ὁ στρατηγὸς ποὺ τὸν συνώδευε. Ψηλοί, καθώς εἴμαστε κι' οἱ δυό, μοιάζουμε σὰν μιναρέδες ἐδῶ ἀπάνω καὶ θὰ μᾶς σκοτώσουν !

Κι' ἀμέσως χώθηκαν στὰ χαρακώματα, φρονίμως ποιοῦντες...

* * *

Ὁ μακαρίτης ὁ Ματσούκας δὲν χώνευε τοὺς πλουσίους, ποὺ ἦσαν τσιγκούνηδες καὶ δὲν τὸν βοηθοῦσαν στὸ φιλάνθρωπο καὶ πατριωτικὸ ἔργο του.

Γι' αὐτό, ὅταν τὸν καλοῦσαν οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ στὸ σπίτι τους, καὶ τὸν καλοῦσαν μόνο γιὰ νὰ ἐπιδειχθοῦν, δὲν πήγαινε ποτέ.

Μιὰ φορά, στὸν ἀποκλεισμό, ἕνας ἀπὸ αὐτοὺς παραθέριζε στὰ Μέθανα καὶ σὰν πλούσιος ποὺ ἦταν, εἶχε ἀπ' ὅλα.

Ἐκεῖ ξέπεσε ἕνα βράδυ, πεινασμένος καὶ «διαβατάρης», ὅπως ἔλεγε, καὶ ὁ μακαρίτης ὁ Ματσούκας. Σὰν τὸν εἶδε, τυχαίως, ὁ πλούσιος, τὸν κάλεσε στὸ δεῖπνο του, ποὺ εἶχε καὶ ἄλλους προσκεκλημένους.

Ὁ Ματσούκας, παραδόξως, δέχτηκε. Ἀλλὰ ὅταν φάγανε καὶ διασκεδάσανε ἀρκετά, σηκώθηκε νὰ φύγη. Θελήσανε νὰ τὸν κρατήσουν, φυσικά, ἀλλὰ στάθηκε ἀδύνατον.

—Καλά, Σπῦρο, τοῦ εἶπε ὁ ἀμφιτρύων του. Ἀφοῦ θέλεις, φύγε. Ἴσως νὰ εἶσαι ἀδιάθετος καὶ κουρασμένος. Ἀλλὰ πότε θὰ ξανάρθης ;

—Νὰ σᾶς πῶ μιὰ ἱστορία, τοὺς εἶπε τότε ὁ Ματσούκας, στέκοντας στὴν πόρτα. Μιὰ φορά, στὴν παλιὰ ἐποχή, ἦταν, καθὼς θὰ ξέρετε ἢ καθὼς δὲν θὰ ξέρετε, ἕνας ποιητής, ποὺ λεγόταν Φιλόξενος. Μιὰ φορὰ ὁ Φιλόξενος αὐτὸς ἐπῆγε στὴν Ἔφεσσο καὶ μόλις βγῆκε ἔξω στὴν πόλι, πῆγε στὴν ἀγορά, γιὰ ν' ἀγοράση ψάρια. Ἐκεῖ ἔμαθε, μὲ μεγάλη λύπη του, ὅτι ψάρια δὲν ὑπῆρχαν πειά, γιατί τ' ἀγόρασε ἕνας πλούσιος, ποὺ τελοῦσε τὴν ἴδια βραδυὰ τοὺς γάμους του. Σὰν τ' ἄκουσε ὁ Φιλόξενος αὐτό, τραβάει μιὰ καὶ δυὸ ἀπρόσκλητος καὶ πάει στὸ σπίτι τοῦ πλουσίου. Ἐκεῖ, ἀφοῦ ἔφαγε καλὰ κι' ἀπήγγειλε ἐπιθαλάμια, σηκώθηκε νὰ φύγη. Τότε ὁ ἀμφιτρύων τοῦ εἶπε :

»—Θὰ ἔρθης καὶ αὔριο, Φιλόξενε ;

»—Ἂν δὲν ἔχει ψάρια στὴν ἀγορά, θὰ ἔρθω, ἀπάντησε ἐκεῖνος.

Στὸ σημεῖο αὐτὸ ὁ Ματσούκας τελείωσε τὴν ἱστορία του καὶ στάθηκε λίγο, γιὰ νὰ ἰδῆ τί ἐντύπωσι ἔκανε. Μὰ ὅταν εἶδε ὅτι δὲν ἔκανε καμμὰ ἐντύπωσι, γιατί ἴσως δὲν τὸν ἐννόησαν, εἶπε φεύγοντας :

—Ἔτσι κι' ἐγώ ! Θὰ ξανάρθω, ὅταν δὲν θὰ ἔχη...τρόφιμα στὰ Μέθανα !...

γναλάδα καὶ ξεψύχησε μ' ἕνα στεναγμό, ψιθυρίζοντας :

—Εὐχαριστῶ !...

—Λοιπόν, ἀγαπητὴ κυρία, φώναξε ὁ ἀρχίατρος, πλησιάζοντας σὲ λίγο, κατωρθώσατε νὰ τὸν ἡσυχάσετε λιγάκι, τὸν δυστυχισμένο ;

—Ἀλλοίμονο, κύριε ἀρχίατρε, ὁ θάνατος τὸν ἀπήλλαξε ἀπὸ τοὺς πόνους του !... τραύλισε ἡ Μισελίν.

Ὁ γέρο - ἀξιωματικὸς τὴν κύτταξε κατάματα, καὶ βλέποντας τὸ πρόσωπό της μουσκεμμένο στὰ δάκρυα, ψιθύρισε, καθὼς ἔφευγε :

—Θησαυρὸς καλωσύνης αὐτὴ ἡ νέα ! Ὑποφέρει πολὺ μὲ τὴ φρικτή της ἐργασία. Καὶ τοῦ ἀνδρός της τὰ μάτια νάκλεινε, δὲν θἄχυνε περισσότερα δάκρυα !...

Ζ. ΒΑΛΛΕ